

Allerzielen 2014 - Homilie Vincent Duyck

Evangelie volgens Johannes

Vroeg, op de eerste dag van de week, stond Maria uit Magdala bij het graf van Jezus en ze huilde. Huilend boog ze zich naar het graf en daar zag ze plots twee engelen in witte kleren zitten, een bij het hoofdeind en een bij het voeteneind van de plek waar het lichaam van Jezus had gelegen.

“Waarom huil je?” vroegen ze haar. Ze zei: “Ze hebben mijn Meester weggehaald en ik weet niet waar ze hem naartoe gebracht hebben.” Na deze woorden keek ze om en zag ze Jezus staan, maar ze wist niet dat het Jezus was. “Waarom huil je?” vroeg Jezus. “Wie zoek je?”

Maria dacht dat het de tuinman was en zei: “Als u hem hebt weggehaald, vertel me dan waar u hem hebt neergelegd, dan kan ik hem meenemen.” Jezus zei toen tegen haar: “Maria!” Ze draaide zich om en zei: “Rabboeni!” (Dat betekent ‘meester’ in onze taal.)

“Houd me niet vast,” zei Jezus. “Ik ben nog niet thuisgekomen bij mijn Vader. Ga naar mijn broers en zussen en zeg tegen hen dat ik naar mijn Vader ga, die ook jullie Vader is, naar mijn God, die ook jullie God is.” Maria uit Magdala ging naar de leerlingen en ze zei tegen hen: ‘Ik heb ons Meester gezien!’ En ze vertelde alles wat hij tegen haar gezegd had.

Vrienden, ik denk dat dit stukje evangelie – over die ontmoeting tussen Maria en de verrezen Jezus - ons eigenlijk heel mooi vertelt waarom we hier vandaag samen zijn. Waarom we vandaag willen samenkomen voor Allerzielen. Het evangelie valt eigenlijk meteen met de deur in huis. Er wordt verteld dat Maria enkele dagen na de dood van Jezus, vroeg in de morgen, terug gaat naar het graf van Jezus. Ze was er nochtans al geweest – dat lezen we in de andere verhalen - maar ze keert nog een keer terug... Eigenlijk vrienden, doen wij dat in deze dagen ook. We gaan naar het kerkhof al dan niet met een bloemetje. We keren nog even terug naar het graf van familie of vrienden. Maar waarom doen we dat eigenlijk?

Het evangelie vertelt dat Maria er staat te huilen, ze draagt veel verdriet mee. Misschien, vrienden, voelen wij dat ook wel als bij het graf staan van mensen die we graag zien. We voelen dat verdriet, dat gemis rond hen nog wat scherper dan anders. Waarom? Wel, wellicht komen er bij ons allemaal telkens ook weer herinneringen naar boven. Mooie herinneringen aan wat we samen meegemaakt hebben. Warme, deugddoende momenten die we met elkaar gedeeld hebben. Er kan veel moois zijn dat ons met elkaar verbindt, maar tegelijk zorgt dat er juist voor dat we het gemis zo sterk voelen. Maar het kan evengoed zijn dat we ook wat pijnlijke herinneringen meedragen. Momenten van teleurstelling, van kwetsbaarheid, van pijn of conflict, dingen die we niet meer konden uitspreken. Ook dat kan pijn en verdriet losmaken. Als je dus terugkeert naar het graf van mensen, dan brengt dat veel naar boven in je binnenkant. En misschien kan je dat alles wat samenbrengen in twee vragen. Twee vragen die we wellicht allemaal meedragen als we afscheid

hebben moeten nemen van mensen. Eigenlijk zijn dat de vragen die je Maria ook hoort stellen in het evangelie.

De eerste vraag is: "Waar zijn ze nu? Wat is er gebeurd met onze geliefden die gestorven zijn?" Eerlijk gezegd, vrienden, we hebben daar niet veel woorden voor. We kunnen er ons vanalles bij voorstellen maar echt "weten" doen we dat niet. Misschien is er zelfs maar één enkel woord dat iets van een antwoord kan doen oplichten. En dat is: liefde. Heel ons geloofsverhaal spreekt telkens weer over een goddelijke liefde waar zelfs de dood geen greep op krijgt. Als we dus één iets, misschien zoekend en stamelend, mogen vertellen over de mensen van wie we afscheid hebben genomen dan is het dit: ze zijn mogen thuiskomen in een grenzeloze stroom van liefde. Een liefde die ze op een heel nieuwe en andere manier met ons verbindt. Die ze misschien nog dichter bij ons brengt dan tijdens hun leven mogelijk was.

En dat, vrienden, brengt ons bij die tweede vraag. En wij nu? Hoe moeten wij nu verder? Hoe doe je dat: omgaan met het gemis en het verdriet, met die lege plek die onze overledenen achterlaten? Met het feit dat ze niet meer tastbaar in ons midden zijn. Wel, vrienden, misschien kunnen we die vraag omdraaien. Namelijk, als we proberen te geloven dat de mensen van wie we afscheid hebben genomen thuis gekomen zijn in een grenzeloze liefde, hoe zouden zij nu willen dat wij in het leven staan? Als ze tot ons zouden kunnen spreken, wat zouden ze dan zeggen? Ik vermoed, vrienden dat er één iets zou in doorklinken. Wellicht zouden zij willen dat wij doorgaan met leven. Dat we blijven zoeken om echt te leven, om zeg maar: een gelukkige mens te zijn, om bij momenten zelfs weer van het leven terug te genieten.

Eenzijds is dat iets prachtig, maar tegelijk is dat niet eenvoudig. Je voelt dat wellicht zelf ook, als je afscheid hebt moeten nemen van je partner, je ouders, van familie of vrienden, dan heb je het in de eerste tijd niet gemakkelijk om nog iets van geluk te ervaren. Het wringt met het gemis dat je voelt. Je hebt geen zin in deugddoende momenten en als die er zijn voel je je soms schuldig dat je je goed voelt terwijl de ander er niet meer is.

Dat komt, vrienden, omdat echt afscheid nemen tijd vraagt. Soms veel tijd. Je hebt tijd nodig om je verdriet uit te huilen, om herinneringen op te halen, om weer wat zin en structuur te vinden in het leven van elke dag. Maar misschien, vrienden, is dat wel de mooiste wens die we vandaag kunnen meenemen: tijd. Ik wens je tijd om het verhaal van de mensen van wie jij afscheid nam voor jezelf weer tot leven te brengen. Ik wens je voldoende tijd om gemis en verdriet te voelen, om het te doorvoelen en beetje bij beetje te laten wegebben. Ik wens je de tijd om bij mensen op verhaal te komen, om misschien voor de honderdste keer te kunnen zeggen dat je je geliefden zo mist. Ik wens je tijd om elke dag, beetje bij beetje te ervaren dat hun verhaal verder gaat. Aan de overkant van dit leven maar evengoed in jou... Amen.